

PROJEKT UCHWAŁY NR ____/2026
RADY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO

z dnia 26 maja 2026 roku

**w sprawie przyjęcia stanowiska Rady Powiatu Tarnogórskiego dotyczącego krytycznej sytuacji
ekonomiczno-finansowej Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego S.A. w Tarnowskich
Górach oraz pogłębiającego się kryzysu szpitalnictwa powiatowego w regionie**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1684) w związku z art. 68 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.) – **Rada Powiatu Tarnogórskiego uchwala, co następuje:**

§ 1

Rada Powiatu Tarnogórskiego, kierując się ustawowym obowiązkiem dbałości o ochronę zdrowia mieszkańców powiatu, przyjmuje stanowisko publiczne w sprawie krytycznej sytuacji ekonomiczno-finansowej Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego S.A. w Tarnowskich Górach (dalej: „WSP S.A.” lub „Szpital”) oraz pogłębiającego się kryzysu szpitalnictwa powiatowego w regionie, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Stanowisko, o którym mowa w § 1, kieruje się do:

- Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej;
- Ministra Zdrowia Rzeczypospolitej Polskiej;
- Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia;
- Dyrektora Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Katowicach;
- Wojewody Śląskiego;
- Posłów i Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej wybranych z okręgów obejmujących obszar powiatu tarnogórskiego – do wiadomości.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Staroście Tarnogórskiemu, który zobowiązany jest do niezwłocznego – nie później niż w terminie 7 dni od dnia podjęcia uchwały – przekazania niniejszej uchwały wraz z załącznikiem podmiotom wskazanym w § 2 oraz do publicznego ogłoszenia stanowiska na stronie internetowej Powiatu Tarnogórskiego i w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu Tarnogórskiego

.....

Załącznik do Uchwały Nr ____/2026 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 26 maja 2026 roku

STANOWISKO

Rady Powiatu Tarnogórskiego

w sprawie krytycznej sytuacji ekonomiczno-finansowej Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego S.A. w Tarnowskich Górach oraz pogłębiającego się kryzysu szpitalnictwa powiatowego w regionie

Rada Powiatu Tarnogórskiego, działając w imieniu mieszkańców powiatu tarnogórskiego (139 101 mieszkańców według danych GUS na koniec 2024 r.) oraz wyrażając solidarność z mieszkańcami sąsiednich powiatów lublinieckiego i gliwickiego, **z głębokim zaniepokojeniem stwierdza**, że dostępność gwarantowanej Konstytucją RP opieki zdrowotnej w regionie ulega systemowej erozji. Tej erozji towarzyszy postępujące zadłużanie się szpitali powiatowych – placówek, na których spoczywa ciężar podstawowej opieki szpitalnej dla milionów obywateli Rzeczypospolitej.

Mając na uwadze, że:

- konstytucyjne prawo do ochrony zdrowia oraz obowiązek zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych spoczywa na organach władzy publicznej (art. 68 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji RP);
- zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej oraz art. 30 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, podmiot leczniczy nie może odmówić udzielenia świadczenia osobie w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego (m.in. wyrok SN z dnia 5 listopada 2003 r., IV CK 189/02; wyrok SN z dnia 5 sierpnia 2004 r., III CK 365/03) Narodowy Fundusz Zdrowia obowiązany jest do zapłaty za świadczenia wykonane w stanach nagłych, niezależnie od limitów wynikających z umowy;
- do zadań własnych powiatu należy promocja i ochrona zdrowia (art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządzie powiatowym), a Powiat Tarnogórski jest jedynym akcjonariuszem WSP S.A. (KRS 0000349762);

Rada Powiatu Tarnogórskiego **z całą stanowczością wzywa** organy władzy publicznej i płatnika publicznego do podjęcia niezwłocznych, skutecznych i wymiernych działań naprawczych, których zakres określono w niniejszym stanowisku.

I. STAN FAKTYCZNY

1. Sytuacja Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego S.A. w Tarnowskich Górach

Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A. z siedzibą przy ul. Pyskowskiej 47–51 w Tarnowskich Górach (KRS 0000349762, NIP 6452501353, REGON 241512940), którego jedynym akcjonariuszem jest Powiat Tarnogórski, stanowi podstawową placówkę szpitalną obsługującą populację powiatu tarnogórskiego oraz pełni rolę bezpiecznika systemowego dla pacjentów z powiatów ościennych. Szpital funkcjonuje w systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (tzw. sieci szpitali).

Pomimo odpowiedzialnego wykonywania misji leczniczej, WSP S.A. zmuszony jest funkcjonować w warunkach pogłębiającej się dysfunkcji finansowej systemu publicznej ochrony zdrowia:

- **Po pierwsze** – Szpital nie otrzymuje terminowej i pełnej zapłaty za świadczenia wykonane ponad limit określony w umowie z Narodowym Funduszem Zdrowia (tzw. nadwykonania) – zarówno świadczeń nielimitowanych, jak i limitowanych. Stosowana przez NFZ praktyka degresywnego rozliczania nadwykonań limitowanych (od 30% do 100% wartości świadczenia) w sposób systemowy przerzuca ciężar finansowania świadczeń publicznych na samorządy powiatowe i podmioty lecznicze, narusza zasadę ekwiwalentności wynikającą z umów cywilnoprawnych i godzi w stabilność finansową Szpitala.
- **Po drugie** – wskutek braku adekwatnego finansowania świadczeń i wynikających z tego problemów kadrowych, działalność dwóch kluczowych oddziałów Szpitala została zawieszona, co potwierdzają wpisy do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (stan na 12 lutego 2026 r.):
 - *Oddział Neurologiczny z Pododdziałem Udarowym – zawieszony od 1 października, czyli oddział kluczowy dla leczenia udarów mózgu w tzw. oknie terapeutycznym (do 4,5 godziny od wystąpienia objawów), decydującym o życiu i sprawności pacjentów;*
 - *Oddział Chirurgii Ogólnej z Pododdziałem Chemioterapii – zawieszony od 1 września, którego ciągłe funkcjonowanie warunkuje pełne działanie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego.*
- **Po trzecie** – sytuacja WSP S.A. wpisuje się w ogólnopolski kryzys szpitalnictwa powiatowego. Według danych przedstawionych w Sejmie RP, zobowiązania szpitali powiatowych w okresie 2020 – I kwartał 2025 r. wzrosły o ponad 60% i wyniosły 8 775 mln zł, a łączne zadłużenie szpitali samorządowych w Polsce przekroczyło 22 mld zł. Zobowiązania wymagalne samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej osiągnęły na koniec III kwartału 2025 r. poziom 4,2 mld zł.

2. Dezorganizacja szpitalnictwa w powiatach ościennych

Pogłębiający się kryzys systemowy doprowadził do dramatycznego osłabienia dwóch sąsiednich szpitali powiatowych:

- **Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Lublińcu** (powiat lubliniecki, ok. 80 tys. mieszkańców): zadłużenie placówki przekroczyło 70 mln zł, podczas gdy roczny kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia na 2026 r. wynosi ok. 33 mln zł. Z dniem 1 marca 2026 r. Szpital w Lublińcu czasowo zaprzestał udzielania świadczeń na oddziałach: anestezjologii i intensywnej terapii, ginekologiczno-położniczym, neonatologicznym, bloku operacyjnym oraz w izbie przyjęć. Dwa kolejne postępowania zmierzające do wydzierżawienia infrastruktury Szpitala zakończyły się fiaskiem – nie wyłoniono dzierżawcy. Rozważana jest „ewakuacja” pacjentów Szpitala.
- **Szpital Powiatowy w Pyskowicach** (powiat gliwicki, ok. 113 tys. mieszkańców, część Zespołu Szpitali Powiatu Gliwickiego): strata operacyjna placówki za 2023 r. wyniosła 9,1 mln zł, a wdrożony plan naprawczo-rozwojowy zakłada koncentrację ostrej chirurgii ogólnej i ginekologii w szpitalu w Knurowie oraz utworzenie w Pyskowicach Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego. W praktyce oznacza to całkowite wycofanie świadczeń ostrej chirurgii ogólnej i znaczącej części świadczeń ginekologiczno-położniczych z Pyskowic.

3. Bezpośrednie konsekwencje dla pacjentów obszaru ciężenia WSP S.A.

Wskutek opisanej dezorganizacji szpitalnictwa w sąsiednich powiatach, Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A. w Tarnowskich Górach – jako jedyna pełnoprofilowa placówka w bezpośrednim sąsiedztwie – **faktycznie przejął ciężar leczenia pacjentów** z obszarów obsługiwanych dotychczas przez SPZOZ w Lublińcu oraz Szpital Powiatowy w Pyskowicach. Łączny obszar ciężenia tych trzech placówek obejmuje ponad 330 tys. mieszkańców trzech powiatów województwa śląskiego.

Honorując zasadę ciągłości opieki medycznej oraz bezwzględny ustawowy zakaz odmowy udzielenia świadczenia w stanach nagłych, WSP S.A. przyjmuje tych pacjentów, ponosząc tym samym koszty leczenia nieuwzględnione w aktualnym kontrakcie z Narodowym Funduszem Zdrowia. Sytuacja ta jest niemożliwa do utrzymania bez niezwłocznej, systemowej interwencji organów centralnych.

II. ŻĄDANIA RADY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO

Mając na uwadze powyższe ustalenia, Rada Powiatu Tarnogórskiego formułuje wobec adresatów niniejszego stanowiska **trzy kategoryczne i nierozdzielne żądania**:

1. Niezwłoczna zapłata za świadczenia udzielone pacjentom

Rada Powiatu Tarnogórskiego **wzywa** Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Dyrektora Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Katowicach do **bezzwłocznego uregulowania w pełnej wysokości** wszystkich należności przysługujących Wielospecjalistycznemu Szpitalowi Powiatowemu S.A. w Tarnowskich Górach z tytułu świadczeń wykonanych w 2025 r. i 2026 r. ponad limit określony w umowie – **bez stosowania degressywnych wskaźników redukujących zapłatę**.

Świadczenie udzielone pacjentowi w ramach publicznego systemu ochrony zdrowia **musi zostać opłacone** – każda inna praktyka stanowi naruszenie zasady ekwiwalentności umów cywilnoprawnych i bezpośrednio przerzuca koszty publicznej służby zdrowia na samorządy i podmioty lecznicze.

Rada Powiatu Tarnogórskiego wzywa Ministra Zdrowia do podjęcia wszelkich dostępnych działań nadzorczych i regulacyjnych w celu zapewnienia, by zobowiązania NFZ wobec WSP S.A. zostały pokryte ze środków publicznych w całości, a mechanizm finansowania nadwykonań został trwale uregulowany w sposób eliminujący obecną dysfunkcjonalność systemu.

Rada Powiatu Tarnogórskiego wzywa Prezesa Rady Ministrów do zapewnienia, aby plan finansowy NFZ na rok 2026 oraz lata kolejne odzwierciedlał rzeczywistą skalę potrzeb zdrowotnych populacji – zwłaszcza w obliczu skali nadwykonań za 2025 r., które według oficjalnych danych Funduszu wyniosły łącznie **5,32 mld zł** (w tym 1,62 mld zł świadczeń nielimitowanych oraz 3,77 mld zł świadczeń limitowanych), a wartość niesfinansowanych świadczeń limitowanych w samych tylko szpitalach samorządowych wciąż przekracza 1,6 mld zł.

2. Niezwłoczne wznowienie pełnej działalności Oddziału Neurologii i Oddziału Chirurgii Ogólnej

Rada Powiatu Tarnogórskiego **wzywa** Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Dyrektora Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Katowicach do udzielenia WSP S.A. wsparcia kontraktowego i regulacyjnego umożliwiającego **niezwłoczne wznowienie pełnej działalności**:

- Oddziału Neurologicznego z Pododdziałem Udarowym, oraz
- Oddziału Chirurgii Ogólnej z Pododdziałem Chemioterapii.

Brak ciągłej dostępności neurologii ostrej, w tym leczenia udarów mózgu w tzw. oknie terapeutycznym, oznacza w sposób udokumentowany medycznie **wzrost śmiertelności oraz ryzyka trwałej niepełnosprawności pacjentów**. Brak chirurgii ogólnej w trybie ostrym podważa funkcjonowanie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego i pozbawia mieszkańców powiatu elementarnego standardu opieki szpitalnej, gwarantowanego pacjentom w systemie publicznym.

Rada Powiatu wzywa Ministra Zdrowia do podjęcia interwencji systemowej, w szczególności do pilnego wprowadzenia mechanizmów stabilizacji kadrowej (adekwatna wycena świadczeń, krajowy program stypendialno-stażowy, standardy zatrudnienia w lecznictwie szpitalnym), bez których odbudowa zawieszonych oddziałów w skali kraju nie będzie możliwa.

3. Przekazanie WSP S.A. wartości umów z NFZ niezrealizowanych przez placówki ościennie

Rada Powiatu Tarnogórskiego **wzywa** Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Dyrektora Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Katowicach do niezwłocznego przeprowadzenia postępowania – w drodze cesji, aneksu, konkursu uzupełniającego lub innej procedury przewidzianej prawem – mającego na celu **przekazanie Wielospecjalistycznemu Szpitalowi Powiatowemu S.A. w**

Tarnowskich Górach tej części wartości umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, która była dotychczas realizowana przez SPZOZ w Lublińcu oraz Szpital Powiatowy w Pyskowicach, a obecnie pozostaje niezrealizowana wskutek zawieszenia lub trwałego ograniczenia działalności tych placówek – w zakresie odpowiadającym faktycznie wykonywanym przez WSP S.A. świadczeniom.

Zasada „środki podążają za pacjentem” jest fundamentem efektywnego i sprawiedliwego systemu publicznej opieki zdrowotnej. **Utrzymywanie ryczałtów przy podmiotach faktycznie nierealizujących świadczeń, przy jednoczesnym nieuznawaniu nadwykonań Szpitala faktycznie obsługującego pacjentów, stanowi rażącą dysfunkcję systemu** – działającą jednocześnie na szkodę pacjentów, samorządu powiatowego oraz odpowiedzialnie zarządzanej placówki publicznej.

III. KONTEKST SYSTEMOWY I ODPOWIEDZIALNOŚĆ ORGANÓW CENTRALNYCH

Rada Powiatu Tarnogórskiego z całą stanowczością wskazuje, że pogarszanie się sytuacji ekonomicznej szpitali powiatowych **nie wynika z błędów zarządczych jednostek samorządu terytorialnego** ani z nieefektywności poszczególnych podmiotów leczniczych. Bezpośrednimi i strukturalnymi przyczynami obecnego kryzysu są:

- chroniczne niedofinansowanie systemu publicznej ochrony zdrowia, którego poziom – w relacji do PKB – pozostaje jednym z najniższych w Unii Europejskiej;
- nieadekwatna wycena świadczeń przez NFZ, niepokrywająca rzeczywistych kosztów ich realizacji, w tym wzrostu kosztów osobowych, energii i materiałów;
- ustawowo narzucone, niezbędne i słuszne podwyżki wynagrodzeń pracowników podmiotów leczniczych (ustawa z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych) – wprowadzane jednak bez adekwatnego, równoległego zwiększania finansowania świadczeń – generują strukturalną nierównowagę finansową, w której obowiązek ustawowy nie jest pokryty środkami;
- systematyczne opóźnienia w zapłacie nadwykonań przez NFZ oraz praktyka stosowania wskaźników degresywnych, pogłębiająca zatory płatnicze;
- brak strategii sieci szpitalnej uwzględniającej rzeczywiste potrzeby zdrowotne populacji w skali subregionalnej.

W konsekwencji odpowiedzialność za obecny stan szpitalnictwa powiatowego – w tym za sytuację Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego S.A. w Tarnowskich Górach, SPZOZ w Lublińcu i Szpitala Powiatowego w Pyskowicach – **spooczywa na organach centralnych Rzeczypospolitej Polskiej**: Prezesie Rady Ministrów, Ministrze Zdrowia oraz Prezesie Narodowego Funduszu Zdrowia. Rada Powiatu Tarnogórskiego oczekuje, że odpowiedzialność ta zostanie podjęta – politycznie, finansowo i regulacyjnie – w sposób adekwatny do skali zagrożenia.

IV. WEZWANIE DO DZIAŁAŃ I TERMIN ODPOWIEDZI

Rada Powiatu Tarnogórskiego oświadcza, że **dalsze zaniechanie pilnych działań** ze strony adresatów niniejszego stanowiska doprowadzi do trwałego załamania dostępności szpitalnej opieki medycznej dla ponad 330 tys. mieszkańców powiatów tarnogórskiego, lublinieckiego i gliwickiego, a w szerszej skali – do dalszej degradacji konstytucyjnego prawa obywateli Rzeczypospolitej Polskiej do ochrony zdrowia.

Rada Powiatu Tarnogórskiego oczekuje **pisemnej, merytorycznej odpowiedzi** każdego z adresatów stanowiska, odnoszącej się odrębnie do każdego z trzech żądań sformułowanych w pkt II, wraz z harmonogramem działań i konkretnymi terminami ich realizacji – **w terminie 30 dni** od dnia doręczenia niniejszej uchwały.

W przypadku braku odpowiedzi lub odpowiedzi niesatysfakcjonującej, Rada Powiatu Tarnogórskiego zastrzega sobie prawo do podjęcia dalszych, prawem przewidzianych kroków, w tym w szczególności do: **(i)** wystąpienia do Najwyższej Izby Kontroli z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli prawidłowości rozliczeń Narodowego Funduszu Zdrowia ze świadczeniodawcami publicznymi w województwie śląskim; **(ii)** zainicjowania skoordynowanego wystąpienia z innymi samorządami powiatowymi i wojewódzkimi do organów centralnych; **(iii)** dochodzenia – w drodze postępowań sądowych – pełnej zapłaty za świadczenia wykonane przez WSP S.A. na rzecz pacjentów.

Rada Powiatu Tarnogórskiego apeluje do wszystkich organów władzy publicznej Rzeczypospolitej Polskiej o **pilne, ponadpolityczne i odpowiedzialne potraktowanie sprawy**. Chodzi nie tylko o losy jednego szpitala czy jednego powiatu – chodzi o zdolność państwa polskiego do wywiązywania się z najbardziej elementarnego obowiązku wobec swoich obywateli: zapewnienia im opieki medycznej, gdy zachorują.

Niniejsze stanowisko przyjęto na sesji Rady Powiatu Tarnogórskiego w dniu 26 maja 2026 roku.

Przewodniczący Rady Powiatu Tarnogórskiego

.....